ANY VIII BARCELONA 3 OCTUBRE 1895. NÚM. 370

Toca l' arpa y 'l violí,
canta ab un gust refinat,
sab francés, inglés, llatí...
¡y uns mitjóns no sab surgí,
ni sab fer un ou ferrat!

DE DIJOUS A DIJOUS

RESULTAT: que aqui téniam montada en tota regla desde temps inmemorial una societat d' estafadors á dreta y esquerra, sense que la policía se n' hagués adonat fins ara y sense que 'l seu descubriment hagi assombrat á ningú per considerarla cosa corrent. ¿No es ridicul això? Mes que ridicul, ¿no es indecent? Mes que indecent, no ¿es vergonyós?

Perque, la vritat siga dita: la captura dels cap-padres de la *estafería* es digne de lloanse; pero la tardansa del servey policíach 's presta á tota clase de comentaris, cap d' ells favorables als *vetlladors* de la seguritat pública: ni mes, ni menos. L' haver *echat manu* al *Cebriá* de marras y á la tia *Javiera* del qüento mereix tota mena d' elogis; en cambi, l' haver deixat antes convertir la plassa comercial de Barcelona en una especie de *Mas Rampinyo*, sols demostra una deixadés ó una indiferencia digna de tota classe de protestas.. per no dir un' altra cosa. En plena ciutat com aquesta, funcionar ab tota tranquilitat una casa *de comers* com aquella, ab lo seu abono al teléfono y 'ls seus empleats ab uniforme y demés *anexos*, francament fá caure las *alas del cor* (com diu la bugadera de casa) al mes petit comerciant de bona fé. La *barra cebriana* no mes proba una cosa: que 'ls *Nazarenos* están á l' órdre del día, ab ajuda d' uns quants *Cirineus* que treginan á coll la creu d' un *Códich penal* que no pesa gens. Y no som més extensos perque val més, en aquets assumptos, motejar que parlar clar; al revés dels altres.

***

Dias endarrera no 's parlava de rés més (segons ahont) que de la gran hassanya realisada per uns *andaríns* italians que fan més camí ells *á pata* que nostres concejals *en cotxe*: y això que als regidors de casa, en qüestió de fer *carrera*, y depressa, no 'ls falta *cama* (y *barra*) per tot; y com més 'ls empaytan, mes corren. Donchs, si; lo *record* verificat per los simpátichs *caminadors* de Turin á Barcelona ha cridat extraordinariament l' atenció baix lo punt de vista de que trobantnos en una época ahont 'ls *sportmens* á caball están en lo seu *apogeo* 's necessita veureho per creure qu' encare hi hagi homes que per capritxo viatjin á caball .. de las camas horas y horas, jornadas enteras. Lo viatjar en velocípedo, haventhi carrils de Sarriá per amunt, no m' acabava de convence, per higiénich que siga fer aná 'l peu com 'ls esmolets; en cambi, 'l viatjar d' espardenya fins embutllofarse 'ls peus, haventhi cotxes de Cornellá cap enllá, es una diversió molt reventada. Que 'm perdonin 'ls *pionneri della pace* (que no se perqué 'ls anomenan aixís) pero no 'ls fá pas gens de favor l' aná á *salt de cá* per aquestas carreteras treyent un pam de llenga, y ab un pam de póls ó de fang; per mes que diguin alguns entussiastas que 'ls andarins aquets son uns senyors molt ilustrats y que saben molt be de que se las héuhen... Be, vaja, si sabessin tant no anirian á peu.

***

¿Encare dura lo del convent de las bruixas de Madrit? Nosaltres no 'ns havíam ocupat fins ara de tals bruixerías, precisament perqué de bon principi hi hem vist corre la *bruixa*. Lo moure tanta tabola 'ls *banyuts* allí dintre es per, una de dos: ó perqué las monjetas volen cambiar de domicili (que ja ho han lograt), ó bé perqué 'ls solars ahont s' aixeca 'l convent valen molts diners avuy, y l' amo ha deixat á la pó encarregada de fer desembrassar l' edifici per vendreho tot plegat. ¿Y 'ls sorolls, com se produheixen, 'm diren? No son altra cosa que cops de *bombo*. La guardia civil allí empantanagada esperant ab las armas á punt de dalt que surtin *Peres Boteros* de sota terra, 'm sembla que fá un paper bastant trist; y 'ls inginyers y arquitectes cridats á dictaminar sobre 'ls fonaments d' aquella gresca misteriosa y subterránea, al disposar que 'ls pouayres féssin del seu ofici al voltant del convent, no varen fer rés mes que contestar:—Ja baixém, que som al pou...

Tant espavilats que 'ns creyém ser, y encare expedím telegramas, insertém grabats y publiquém articles y sueltos, ocupantnos d' aquestas beneyterías. Vaja que això no fá gens *fí de sigle*.

***

La ditxosa cob-bla de la Casa Gran vá fent de las sevas, sense fer cas de las *tocadas* al viu de la prensa que ab lo seu *concert* de protestas unánimes no pot arrivar á desconcertarla del tot. 'N *Solfas* vá ensenyant las dents per tot arreu, y ab la batuta á la má parodiant al célebre mestre Obiols, vá dihent metafóricament tant en lo Café Inglés com en qualsevol altre puesto: "*Me 'n fum de la virolla*".

Lo sensible es que aquella colla de *músichs* s' empenyin en posarnos en ridícul devant de 's forasters, fent cometre cada planxa al Municipi que no ho haguera dit may. Planxa, quan l' arrivada del orfeó de Pamplona; idem, quan la vinguda del de Bilbao, y si 'n ve algún altre, altre planxa de segú. ¿No podría haverhi gat amagat dins d' aqueix modo de procedir de la Banda municipal; dins d' aqueix tant se me 'n dona, per lo que raspecta á obsequiar als orfeons? Siga com vulga, ja que 'n Rodoreda 'ns toca *la gracia de Deu* tant ben tocada ab obligat de trompa, jo 'ls hi faría compondre per 'n Sadurní un pas doble pera banda-orquesta ab obligat de violón, que 's podría titolar *El dos*, y 'ls hi faría tocar á marxas dobles fins que 's perdessin de vista. Tothom ho aplaudiría, menos 'l públich de la Plassa de Sant Jaume.

***

Diálech de la setmana:

—¿Es dir que no t' ha acabat de convence l' Orfeó de las boynas vermellas?

—Jo 't diré: com que no mès li he sentit himnes, plegarias y salms, no sé que hi trobo...

—Pró, ho fá bé.

—Prou; pero alló no es un Orfeó.

—¿Qué vols dir?

—Alló es una Escolanía.

PEPET DEL CARRIL.

CONTESTACIÓ

A n' en GIRONA pobre

Molt apreciable Girona;
M' entero de lo que 'm dius
y veig... que casi be... ¡escrius
lo mateix qu' una personal
Y encare que soch un zero
com á crítich... ¡la vritat!
¡Per tú, 'l lloch mes adequat,
fora á dins del *Noticierol*
Puig sabs donar mes rahóns,
y mes sintáxis denotas...
¡que molts carbassóns ab potas,
que van per las redaccións!
Deixant preámbuls á part,
entro de plé á contestarte:
Jo no volía agraviarte
quan mon consell 't vaig dar.
Jo 't senyalava un camí
perque 't guanyessis la vida...
¡puig que 'm semblava mentida
que poguessis viure així!
Pero veig qu' al cap de vall
de camí ¡tú ja 'n sabs un!...
¡Rambla avall y Rambla amunt
de las camas á caball!
Pensava que per *recreyo*,
ho feyas... mes ara veig
que 'l teu sempitern passeig
¡ve á se aixís com un empleyo!
Empleyo que, ó penso mal
ó t' ha de dar molta plata
ja qu' ab solas de sabata
deus gastarhi un dineral!
¡Perdónam donchs!... ¡Molt de vesento haverte ofés, Girona! [ras
Que ho sápiga Barcelona...
y... ¡las nacións extrangeras!
Gracias á ne 'l teu escrit
hi mudat tant d' opinió
qu' ara 't tinch una afecció
¡igual que t' hagués parit!
Y ara 'm semblas oportú,
ideal, tendre y graciós...
Que vols? Si hasta 't trobo hermós...
¡qu' es quant se pot dir de tú!
Y en fí, ves si m' ets simpátich
¡oh Girona interessant!
¡que fins 't poso al devant,
de mes d' un autor dramátich!
Puig de tú, ningú 'n sab res
que 't fassi abaixar la cara
y en cambi... molts autors d' ara...
¡diu que roban del francés!...
. . . . . .
Jo ja sé qu' á Barcelona,
molts t' envejan tant y tant
que sempre están mossegant
l' honra del teu nom, Girona...
Mes no 't cremis molt ni poch
¡Honra y nom!... ¡Quins arguments
¡Feste 'l cárrech que no 'n tens!
¡Ni de vergonya, tampoch!
¡Riute de tot! .. Ves seguint
Rambla avall y Rambla amunt,
¡sempre ab 'l *sablasso* á punt...
y als coneguts perseguint!
Si algú t' enjega á la porra
no prenguis may cap' enfado...
Pensa que... *pobre porfiado*,
á la fí... ¡sopa de *gorra!*
Perque algú «ximplet» 't digui,
may á la valenta ho prenguis...
Si 't motejan no t' ofenguis...
y deixa que la gent rigui!
Mes si algú ab tò resolut
de «gandul» 'l nom 't dona,
¡cremathi allavors, Girona...
perque aquell... ¡t' ha conegut!

M. Riusec.

Apuntes

En Pau que, segons ell deya,
cap hermosa 'l resistía
y burlava á quantas veya,
s' ha casat ab la María.
Y la María ha sigut
d' aquell, de l' altre y de tants,
qu' ho dava tot per perdut
y esperava vestir sants.

—

Bè prou qu' ho sab qu' es hermosa'
qu' es hermosa y se 'n presúm.
¡Ay bellesa vanitosa
que fugirás com lo fum!

—

Per petit no vol á en Pere,
per groixut deixa á en Joan;
y las horas sense espera,
sense espera van passant.

—

La tieta sols se clenxina,
sols se clenxina per Deu.
¡Ay, qui ha vist á la fadrina!
¡ay, qui l' ha vista y la veu!

J. Amat Capmany.

Figueras, Septembre 1895.

Engrunas

Deu, lo mon—segons nos contan—
en poch temps va construhirlo,
y tan bon punt va tenirlo
á la mida del gust seu,
sens pensarshi poch ni gayre,
per l' espay va darli solta,
y desde allavors, que volta..,
deixat de la má de Deu.

Si cada estrella es un mon,
parescut al que habitém,
es millor que ben lluny siguin
y que may, may, nos topém.

Deu, tal volta al fer lo mon
hauria empleat mes ciencia,
si li haguès sortit algú
á ferli la competencia.

Quan contempla, en nit serena
del firmament las estrellas
que brillan claras y bellas
sens trenyinyas de cap mena,
mon amich y company, Guerra,
sempre esclama en moments tals:
—¡Al cel cuydan los fanals
molt millor que aquí á la terra!

J. M.ª Planas.

Coimbra, 17 *Juliol* 1895.

OPINIÒNS

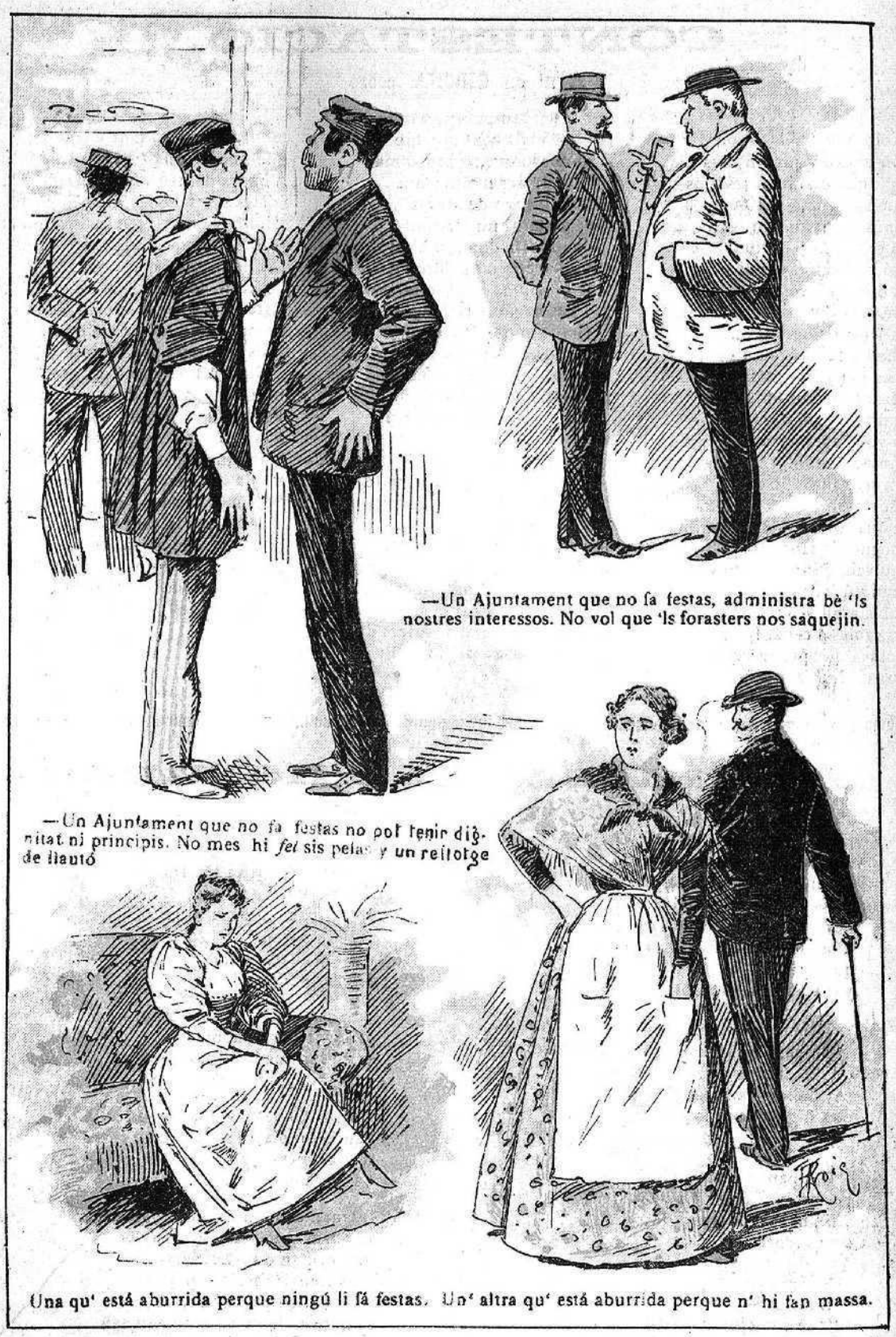

Una qu' está aburrida perque ningú li fá festas. Un' altra qu' está aburrida perque n' hi fan massa.

SUCCESSOS

EN LA PORTA DE LA PAU

1. Un *mossega*, ab aficiò,
tracta de robá un relotje...
y 's presenta un inspectò.

2. Al lladre vol agafá,
pero 'l lladre me li pega
una tunda que ja, ja.

3. Dos *guras* y polissónts
corrents van per detenirlo
y 'ls atipa de *crostòns*.

4. Arriva un guardia civil
y 'l lladre 'l ganyot li apreta
d' un modo molt incivil.

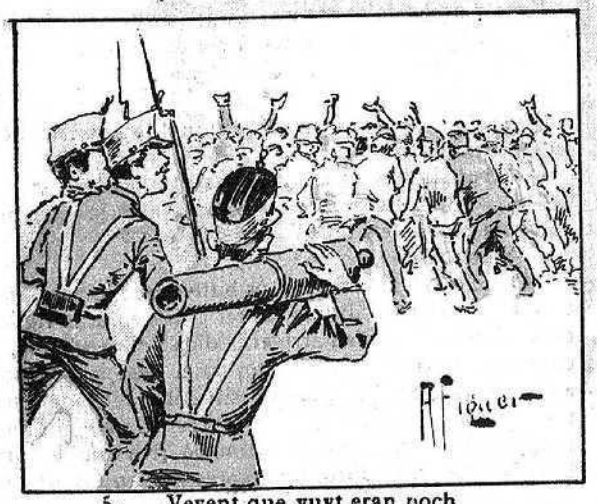

5. Veyent que vuyt eran poch
van compareixe soldats
ab l' arma.. á punt de fer foch.

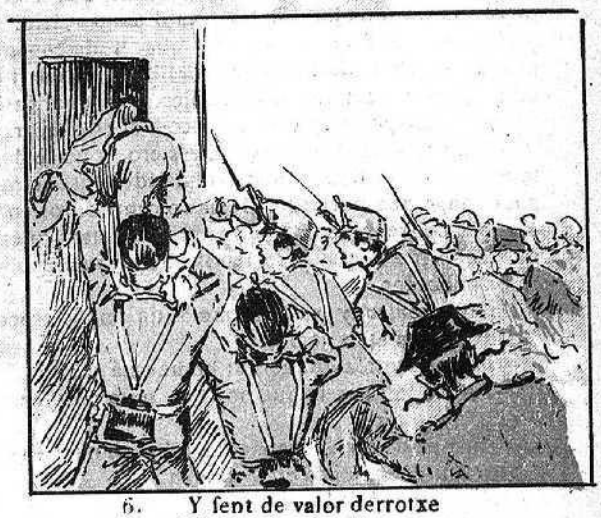

6. Y fent de valor derrotxe
al fi al lladre van ficar
á la forsa dintre un cotxe.

UN CAPRITXO

Ay! ay!... ¿A veure?... Si, si, es ell. ¡Vaya! Pero ¡quin diantre de capritxo!

¿Ves á qui se li acut, á menos de ser boig, tréures la levita y 'l barret de copa y vestirse de pagés, ab calsóns y tot, sense olvidarse del cistellet de fruyta y la vara de freixa?

Tot aixó y altras cosas vaig dirme la diada de la Mare de Deu de la Mercé, veyent embabiecat devant dels aparadors d' una joyería al meu vehí del quart pis, un pobre cessant que sempre va darrera una pesseta com un xicot detrás d' un carro de pastanagas.

Volía acostármhi per manifestarli la extranyesa que 'm causava véurel vestit ab aquell trajo, pero calculant que 'l pagés que 'm cridava l' atenció podia molt bè no ser lo cessant del quart pis, sinó una persona de cara molt parescuda, vaig desistir dels meus propósits; mes á mes quan vaig veure qu' un tipo sech y ben vestit, de nas arremangat y ulls bellugadissos, que lo mateix podia ser un timador qu' un forner rich, va aturarse devant del meu vehí, va mirársel ab fixesa, y va exclamar desprès ab alegría incomprensible, abrassant al pagés, mes fort que si haguès sigut lo seu propi pare:

—¡Ay, caricus! ¿Ja sou aquí?

—¡Ay, caramba!—va contestar lo pagés, obrint un pam de boca—¿que 'm coneixeu, potser?

—¿No sou del poble? va afegir lo desconegut.

—¿De Sant Quirse?

—Si, home, de Sant Quirse. ¡Quants anys sense veurens! ¿Qu' haveu baixat tot sol?

—¡Ah, no; som baixat ab la Mariona, la meva dona...

—Bè prou qu' ho sè com se diu. Y ¿qué tal? Com se troba la Mariona?

—¡Pxè! Ara cau, ara s' aixeca... Entre ella y 'l burro, que 'l tinch un xich malaltís, me 'n fan passar de verdas y de maduras.—

En aquet punt del diálech van empendre la marxa y jo vaig seguir lo meu camí; pero hi pogut saber com va acabar aquell *encuentro*, perque 'l mateix pagés, qu' era 'l cessant com jo 'm figurava, va comptarmho tot sense olvidar lo mes petit detall.

Segons ell va esplicarse, lo desconegut que 'l va deturar, era un timador que tractava d' enganyarlo.

«Encare no feya un minut, que 'l desconegut y jo anavam carrer de Fernando avall—va dirme 'l cessant—que va acostársens un subjecte, lo qual parlava un castellá xapurrat y caminava com si estés borratxo.

—Señorres—va dirnos—soy forastero, y no sè donde se encuentra el Banco. Podrian ustedes enseñarmelo, pues tengo que portare allí cuatro centi duros en oro —y per convencens de que realment portava quartos. va descubrirnos quatre cartuxos que duya embolicats en un mocador.

Lo meu *company*, va mirarme d' un modo especial, dihentme al mateix temps.

—¿No us sembla qu' aquest home está begut?

—També 'm pareix que no tè la testa prou sensera —vaig contestarli.

—¿Y si pe 'l camí 'l robavan, pobre home? Casi bè l' hauriam d' acompanyar al Banch.

—¡Acompanyémli!

—¿Que sabeu ahont es vos?

—No.

—Donchs, jo si, perque hi he estat moltas vegadas.

Lo meu *company*, nos va portar cap al carrer Nou, sense mirarse sisquera 'l Banch que hi ha á la entrada, y tots tres anavam caminant ab passos acelerats carrer amunt, com si 's tractés d' anar á fer una costellada á Montjuich, millor que de depositar una cantitat en un establiment de crédit. Al ser á mitj carrer, lo nostre guía va deturarse, y va dir al extranger:

—Señor ¿usted quiere depositar el oro en el Banco?

—¡Justamente!

—Mala idea, señor mio No ignorará usted, que por el oro se pagan buenas primas. ¿Porqué no lo cambia? Tal vez mi amigo—va afegir senyalantme á mí—le haria á usted este favor. ¿Que no porteu quartos vos?

—Quatre cents duros en bitllets—vaig contestarli.

—Y donchs, home; podeu fer un bon negoci. Aquet extranger está borratxo y l' enganyarém facilment. Deixeume fer á mi.

—Y dirigintse al extranger, va continuar:

—Mi amigo, dice que le cambiará á usted el oro, si la prima es reducida.

—¡Oh! señorre, á mi me importa un rábano de la prima. Yo, señorre, quiero únicamente aligerarme del peso de tanta moneta. Quiero billetes, que no pesan nada.

—¡Donchs no 'n parlém mes—va exclamar lo meu company—per delicadesa, doneuli de tot plegat un durot de prima, y que s' en vagi al diable. Si fos un espanyol fora diferent,

—Caramba ¡no sé que 'm fassi!—vaig observar jo.— ¿Y si la moneda fos falsa?

—¡Voleu callar, ignocent! Mire usted, mi amigo teme que la moneda sea falsa.

—¿Que mi moneta es falsa? ¡Horrore! Mirate, mirate.

Y desfent l' estranger lo cap d' un dels cartutxos, va mostrarme una moneda de cinch duros, que, efectivament, era bona.

No obstant, vaig demanar que 'm rebaixès lo duro de prima y no 's va fer pregar gayre. Desseguida vam efecturar lo cambi. Jo vaig donar al estranger los bitllets embolicats en un paper d' estrassa, y sense desembolicarlos ni comptarlos se 'ls va ficar á la butxaca. Per correspondre á la confiansa que 'm demostrava, vaig embutxacarme 'ls cartutxos.

Encare no havía passat un minut que tots tres ja 'ns haviam despedit, tirant cadascú per diferent carrer.

*
* *

Quant lo cessant va haver terminat la seva relació, vaig preguntarli:

—¿Y bé? ¿Los cartutxos devían ser de perdigóns?

—Si, senyor, esceptuant un cap que com ja li he dit contenia un dobleta bona.

—¿Y donchs?

—Donchs, senzillament: Los bitllets que jo vaig entregar eran anuncis d' una sastrería. Ja veurá: la vigilia de la Mercé, m' havían arrivat la dida y 'l seu home, y com que 'm trobava sense un ral á casa, pera obsequiarlos, vaig pensar que lo vestit del didot, podía ser un apetitós asqué pera algun inexpert timador. Afortunadament l' engany va sortirme bé. ¡No haig de dirli si ab los vint duros que representavan los quatre cartutxos, haurém passat unas felissas festas!

A. Guasch Tombas.

CONSULTA

A mos companys de glorias y fatigas

Tip y aburrit d' aquest mon
vaig resoldre suicidarme,
pero ab mes calma hi pensat
que lo que 'm convé es casarme.
Perque ab aixó de matarse
ja sabeu qu' un hom s' exposa
á que no li surti bè
y s' espatlli... alguna cosa.
Aixó sols m' ha detingut;
per mes que de sobra sè
que 'l que 's fica al matrimoni
quasi tot s' ho fá malbè.
Pero en fí fora caborias
y estigueu per mi un moment:
Voldria que m' ilustressiu
sobre 'l séptim sacrament.
Que m' espliquessiu voldria,
tots, las vostras opinións,
puig si 'm caso y ho esguerro
us vindré á moure rahóns.

*
* *

Ja está la convocatoria:
ara á contestar formal,
sense embuts, ab la má al pit
ó allá hont volgueu... es igual.
Comensém per tú, Modest:
¿Callas? Bè. ¿Y tú, Cusidó?
¿Qué m' en dius del matrimoni?
¿Me l' aconsellas ó nó?
No dius res. Mala senyal.
¿Y 'n Carlos? també mut ¿y ara?
que calleu sembla mentida
'ls de mes pel á... la cara.
Aném pe 'ls menos peluts
ja que d' aquells no 'n trech ré.
Manent, Mariano, Aymerich,
¿quin es lo vostre paré?
Manel, Enrich, Verdaguer,
Pepet de la Cantonada,
¿es dir que no 'm deu contesta?
¡Bunyol! ¡Quina pasterada!

*
* *

¿Y d' aixo 'n diuhen amichs?
¡Mal llamp!... Sempre m' ho temía,
que quan us necessités
ningú d' afanys me treuria.
¿No sé que us costa de dir
cásat ó quédat solter?
Si al cap de vall tot aixó
no us costará cap diner.
Si us sembla grat lo casori
sigueume franchs, sigueu nobles,
digueumho y corrents me caso...
'l dia que ploguin mobles.
¿Que us sembla quedar solter?
¿Conformes?... ¿Queda aceptat?...
Que serè soltè us prometo...
mentres no sigui casat.
¿Es dir que al cap y á la fí
cap me vol treure d' apuros?
Bueno... ¿Hi ha cap de vosaltres
que 'm pugui deixar deu duros?

R. T.

Sabadell, Septembre 1895.

CONSELL

Sabrás hermosa Mercé
que he sapigut desde ahí
que 'l meu amich Sadurní
t' ha demanat per mullé
mes com es matalassé
segú que no has rumïat
si 't pot donar resultat
que siguis esposa d' ell...
pero escolta aquet consell
que 't donaré de bon grat.

—

Hasta vetllant Sant Antoni
y 'l bon Angel de la guarda
á barallarse no tarda
may un any cap matrimoni,
potsè será que 'l dimoni
sempre y sol posá algun tap,
lo cás es que tothom sap
que primé tot son caricias
pró cansats de tals delicias
se tiran los plats pe 'l cap.
Mes si 't trobas en tals cassos
pot passá que ('l poca pena)
picará la teva esquena
com qui pica matalassos,
no hi valdrán allí 'ls teus brassos
ni tampoch esclamacións,
si un día teniu rahóns
com aquell que pica llana
t' adobará la badana
ab los mateixos bastóns.

—

Ab aixó creume, Mercé,
per no passá aquet bullici
cásat ab home d' ofici
pero no ab matalassé,
aixís es que 'l qu' has de fé
olvidar en Sadurní,
no vulguis així morí
de las mans d' aquell xicot.....
Y com que tens un bon dot
mes val que 't casis ab mi.

J. Miralles.

Sant Marti de Provensals, Septembre 1895

¡¡CASSAT!!

Al jove poeta mon estimat amich en Joseph Oliveras

¿Ja ets casat? ¡Reyna Santíssima,
Verge Santa dels Dolors,
protejiu á un pobre jove
que crech que s' ha tornat boig!
Jo, la vritat, no 'm pensava
que fossis tan... *trol-lirot*
que sols vejent á una noya
ja 't fes tentinas lo cor.
Encare per festejarla
un hi passa ratos bons,
que una noya, si es soltera,
la vritat fa molt de goig.
Pro ¡casarte!... ¡deixam riure!
¡m' ha fet gracia!... y tan resolt
que vas anar á la Iglesia,
tan rïoler, tan cofoy,
que alló 't semblava una cosa
vinguda del altre mon.
Jo que 't creya molt mes sabi
que no 'l mateix Salomó,
ab pena avuy m' entristeixo,
y 'l cor s' omplena de dol
puig en eix acte resultas
un solemníssim talós.
Perque ¿qui 's casa avuy día?
Ha de ser una escepció
aquell que deixa agafarse.
Las donas ne saben molt
de conquistá, no t' ho nego,
pró ¿qué vol dir tot aixó?
tant si s' empolvan la cara,
com si s' omplenan de flors,
son una mercadería
que avuy no té aceptació?
En fí; que no sé explicarme
com t' has deixat posá 'l jou
puig que casat es sinónim
de burro, esclau y mussol.

. . . . . .

Ara, si la teva dona
per 'xó 'm vol moure rahóns,
ja li pots dir de part meva
(y dirás la rahò sols),
que aixó la enveja m' ho dicta,
que 'm fa parlar l' ambició
al veure que t' has fet duenyo
de una dona com un sol,
y jo per mes que faig passos
y moltas vegadas l' os,
sols arreplego carbassas,
micos y algun mastegot.

F. Carreras P.

LA TOMASA

Per *J. Llopart*

ACTUALITATS

Mentres durin aquellas reparacións que may s' acaban, vels'hi aquí la única manera de passar d' una part á l' altre de la Rambla de Canaletas: ¡saltant per demunt dels cotxes!

Aquí 'ls hi presento las fesomías humidas de un escampall de melóns y las de tota una familia de porchs y altres animals. La *vista* es copiada del natural á la vila dels *Tramusets* de Valencia, mitja hora després de la formidable tempestat. Recomaném aqueix quadro al ministre d' Hisenda, perque no s' descuidi d' enviarhi al recaudador de contribucións. ¡Are es hora!

NOVETATS

Dilluns se despedí la companyía lírica del Sr. Tomba, que ab mes éxit que fortuna ha vingut actuant en los passats mesos de Agost y Septembre.

Pera avuy s' anuncia la inauguració de la temporada de hivern ab la gran companyía dramática catalana-castellana que dirigeix lo reputat actor Sr. Tutau y qual numerós personal publiquém en la secció de campanadas. La funció inaugural s' efectuará ab lo drama del eminent Echegaray *Mancha que limpia*, obra que sigué la afortunada en lo passat estiu per la companyía Guerrero en que actuá en dit coliseu.

Dintre pochs dias comensarán los estrenos ab lo melodrama *La Labradora* arreglo del Sr. Granés, presentat ab nou decorat.

TIVOLI

Llegeixis la revista de la setmana passada, puig sols hi ha la variant de que *La Dolores* ha arrivat ja á sas bodas d' or, ó sia á la 50.ª representació.

Per ara encare está en plena lluna de mel.

Apa Sr. Elías; després no voldrá que li diguin mascot.

ROMEA

Ab los 13 dias que está obert aquet teatro ja s' han donat uns 40 actes de Pitarra. No 's podrá dir que no hi haji hagut *variació*, y á aquet pas los autors de la casa *quedarán contents*.

En la primera funció de teatro catalá efectuada divendres passat tingué lloch l' estreno de una *loa* dedicada al malograt fundador del teatro regional D. Frederich Soler (Pitarra).

Dita *loa* que porta per titul: *Al cim de la gloria* sigué molt ben rebuda, ja que son autor lo Sr. Careta y Vidal, hi estigué acertadissim. Es un dels travalls en son género, que havém vist mes acabats. Nostre aplauso, donchs, al Sr. Careta, per lo tribut que ha donat al que en vida fou son amich, demostrant que mort ja, encare se 'n recorda.

Está en estudi *Bogerias de la sort* comedia arreglada lliurement de una obra estrangera, per lo conegut autor don Ernest Soler de las Casas.

Felicitém donchs al amich Ernest, perque confessa la procedencia.

CATALUNYA

De las novetats de la setmana, se deu consignar la reproducció de *El grumete*, sarsuela antigua que si bé doná ocasió de lluhirshi la Srta. Pretel, no resulta del tot del gust del públich á causa de ser ja lo género massa estantís.

S' ha estrenat *El Sábado*, animat quadro de costums dels barris baixos de Madrit, que sense haver obtingut un gran éxit, sigué bastant aplaudit.

En la execució s' hi distingí lo Sr. Pinedo. Los demés artistas ni á passables arrivaren.

Pera avuy está anunciada *Miss Helyett*, celebrada sarsuela que ha sigut demanada per varis admiradors de la senyoreta Pretel y que la Empresa ab son afany de correspondre al públich l' ha fet posar en estudi, postergant estrenos que tenia en preparació.

UN CÓMICH RETIRAT

Epigramas

Cert mestre d' estudi un día
pegava á son fill Lluís
perque dirli no sabía
quant sumavan quatre y sís.
Y un cop li escalfá la esquena
tot enfadat li va dí:
Tros d' ase, burro de mena,
que poch te semblas á mí!

—

En 'l safreig va dí un día
tot rentant la Concepció:
Si jo fos home, 'm faría
desseguida picadó.

—

Burlantse un día un fossé
del nas de certa raspeta,
li digué: *Amigo*, Pepeta...
qui te un bon nas...—Prou que ho sé.—
contestá molt salamera;—
mes, si jo tinch un bon nas
tinch en cambi un mal detrás
ja que vosté 'm ve al darrera.

J. BOVER.

LA VENJANSA DE LA TANA

(Dialech cassat al vol)

—¿AHONT va, Tana, tan depressa
—¡Ni jo ho se donya Remey!...
¡Si ho sabia!
—¿Qué li passa?
¿Qué li ha succehit?... ¿Qué te?
—L' *infama* del meu marit;
lo pochs modos de 'n Rafel
que 'm dona cada disgust
que li dich...
—Calmis ¡per Deu!...
Vosté aviat 's desespera:
vosté plora y es segú qu' ell
ara á la seva salut
fentne broma 's diverteix.
—Oh! molt facil... ¡Mare meva!...
Mareta meva: ¿qué he fet
per sé al mon tan desgraciada?...
¡*Naroni* ¡vil! ¡murri! ¡indecent!
—Pró que 'n treu d' encaparrarshi?
Mal m' está 'l dirho, 'n Rafel
es un *noy* de bonas prendas,
molt amich dels seus quefers,
que si un enfado li dona
al vespre se 'n penedeix...
Tot aixó que li fa, Tana,
som promptes d' ell y res mes
¡Si es fet de la pasta d' agnus!
—Be prou que 'm consta ¡Ja ho veig!
pero te 'l genit tan *perro*
que per ferm' patir serveix.
—Creguim: resignis, Taneta,
qu' al temporal ve 'l bon temps.
Y... diguim: ¿ahont anava
tan esverada y corrents?
¿A ferne una com un cove?...
¿Alguna *locura*?
—Cert.
—Potsé anava á *suicitarse*?
—Res d' aixó: á comprá un bitllet.

ANTONET DEL CORRAL.

COMEDIAS MINISTERIALS

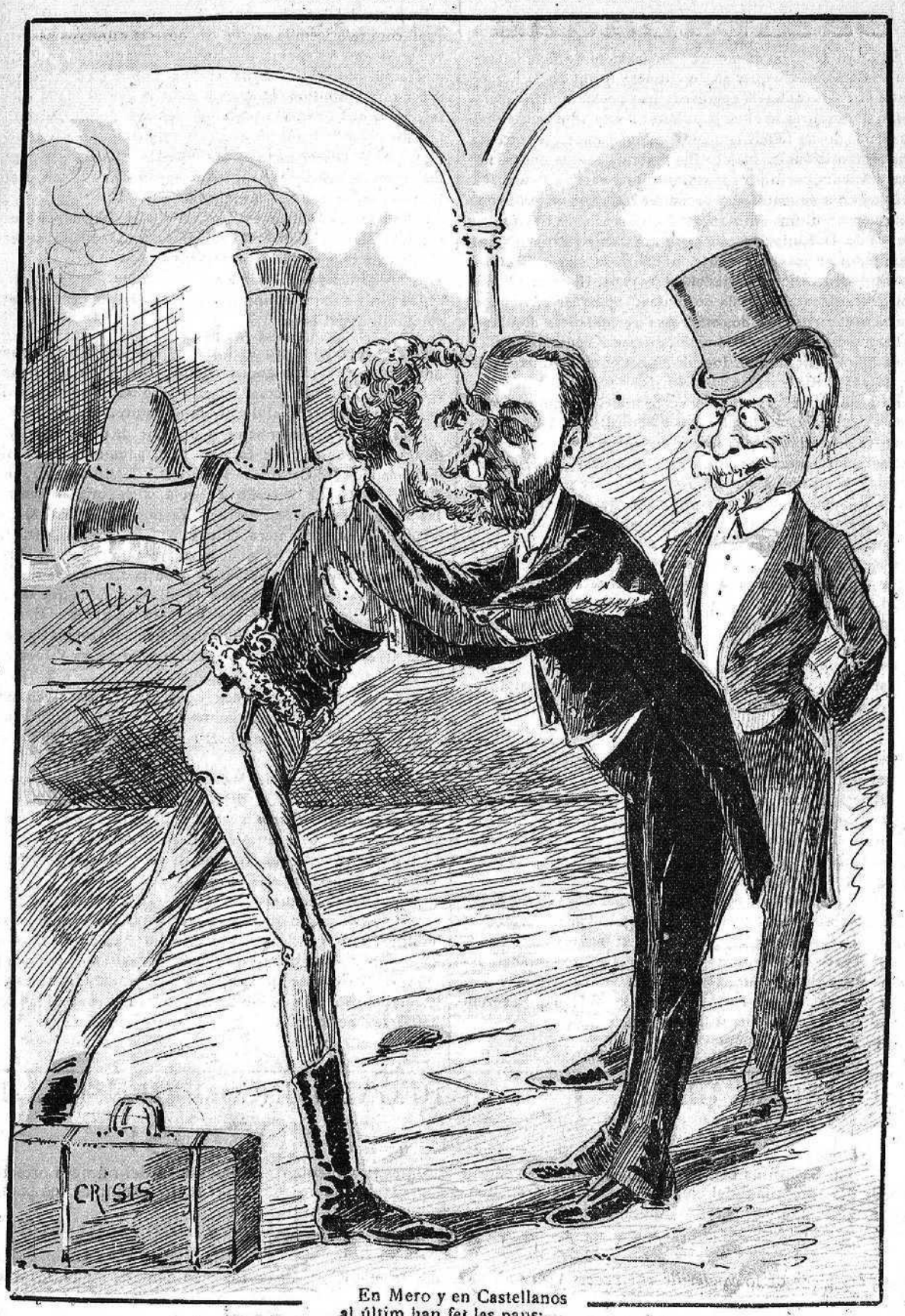

En Mero y en Castellanos
al últim han fet las paus;
ja diu 'l refrá que llops
ab llops no 's mossegan may

Campanadas

En lo númers 360 de nostre setmanari, deyam en la secció de Campanadas que, en lo número últim de *La Esquella de la Torratxa* havía aparescut una poesía titulada *Monjas*, que nosaltres haviam ja publicat l' any 1892 en la plana 201 de nostre folletí, fent constar, no obstant, qu' entre las dos composicións existían petitas variants, sent també las firmas diferents, per lo que suposarem que 's tractava d' un plagi.

Avuy hem de manifestar la extranyesa que va causarnos veure en l' últim número de *La Campana de Gracia* una poesía de D. Lluís Salvador, titulada «Ahir y avuy», la que vam publicar nosaltres en lo número 347 de La Tomasa, corresponent al 25 d' Abril del corrent any. Hi ha més: l' autor de la esmentada poesía no content en haver enviat una mateixa composició á dos empresas periodísticas distintas, l' ha dedicat també á dos amichs diferents, puig que en La Tomasa va dedicada á D. Joseph Fages y en *La Campana* á D. Salvador Rull.

En vista, donchs, de lo que acabem de consignar y considerant que si be en los dos cassos indicats nos han correspost las primicias de publicació, en altres ocasions pot haver succehit, ó succehir algún día, lo contrari, tenim d' expressar la nostra resolució irrevocable de eliminar de la llista de colaboradors á tot aquell que després de la publicació de las presents líneas 'ns envihi algun travall insertat en altre periódich, sense fer constar aquesta circunstancia, ó que fassi estampar en altra publicació, alguna composició seva ja publicada per nosaltres, puig encare que en aquet segon cas La Tomasa no resulti perjudicada, la prudencia aconsella no fiarse de qui es tant poch escrupulós en lo seu procedir, ja que del mateix modo que sorpren avuy als uns pot sorpendre demá als altres.

Esperém que després de lo manifestat, no haurem de tenir lo disgust de suprimir lo nom de cap dels nostres estimats colaboradors.

⁂

Pera tots los cassos y en tots los assumptos no faltan may las malas llenguas.

Figúrintse qu' ara hi ha qui diu que 'ls sorolls que se sentían en lo convent de las monjas concepcionistas era una astucia de que 's valían pera fer afluixar la mosca al marqués de Cubas y altres católichs, puig ditas monjas se trobavan mol escassas de quartos.

La noticia ha de ser falsa á la forsa, per dos rahons poderosas: Ni las esposas del Senyor ¡pobretas' tenen prou malicia pera ensarronar al públich ni s' na vist may que 's trobin sens rals las monjas y 'ls capellans, com ho demostran los magnífichs edificis que continuament aixecan.

Pero... res... si voleu mal á una monja, digueu qu' exprem la taronja ó qu' explota la llana del clatell.

¡Heretjes!

⁂

Lo jurat del Sena ha absolt á la senyoreta Boulton, la qual, com referirem ja en un de nostres números passats, va assesinar á M. Glaser, director del Banch Rus en París.

A la qüenta lo Jurat la ha absolta tenint en compte que la senyoreta Boulton, que havía sigut la *querida* de M. Glaser, havia auxiliat á n' aquet mentres era pobre, deixantli fins los dotze mil franchs que va necessitar per la seva fiansa, y que M. Glaser quan se va veure las orellas, per pagar los favors de tota mena rebuts, va abandonar á la senyoreta Boulton sense tornarli 'ls quartos.

Si tots los que han sigut víctimas d' una pillada per l' estil, haguessin de recorre al revólver, com feu la senyoreta Boulton, á cada pas se sentirían tiros.

¡N' hi ha tants de Glasers!

¡Llástima que no abundin los tribunals tan enrahonats com lo jurat del Sena!

⁂

La empresa del teatro de Novetats per medi de luxosos programas, anuncia la gran companyia dramática castellana-catalana que ha de actuar en aquell coliseu durant la próxima temporada y qual debut te lloch avuy.

Figura com á primer actor y director de dita companyía don Anton Tutau, y ne forman part, ademés de las eminents actrius D.ª Carlota de Mena y D.ª Concepció Palá, don Frederich García Parreño (com á altre primer actor), las Srtas. Sala, Guerra, Periu y Tarragó, y los Srs. Martí, Virgili, Fuentes, Montero, Guitart, Odena, Tresols, etc. etc.

Si be existeixen en poder de la empresa un sens fi de obras novas catalanas, sabem que lo *clou* de la temporada será lo presentar variats espectacles á la altura y fama que tan te acreditat la rumbosa empresa Mir, pera los quals compta ja ab la colaboració del mestre coreográfich Sr. Moragas y dels reputats escenógrafos Soler y Rovirosa, Moragas y Vilumara.

⁂

D. Leopoldo G. Alas, conegut per *Clarin*, está amenassat de mort pe 'ls marinos de guerra, á causa d' haverlos posat com un drap brut en uns dels «Paliques» que publica en l' *Heraldo de Madrid*.

Los *jefes* y oficials de Marina residents en la coronada vila han anat á veure al director del esmentat diari pera que desautorisi á *Clarin*, pero dit director ha donat *alas* al Sr. Alas, negantse á satisfer los desitjos dels marinos.

S' ha fet públich que tres oficials de l' Armada anirían á Oviedo á *trobar* á n' en *Clarin*.

¡Aparteu las criaturas!

Després de tot, lo que li passa al traviesso critich li está molt be. ¿Qui 'l fa ficar en lo que no l' importa. Parli en bon' hora del sol, de la lluna y de las estrellas, pero de lo que aqui baix passa no 'n digui ni una paraula, si no es per alabarho? ¿No sab que totas las garrotadas son per las costellas dels periodistas?

¡Y donchs, home!

⁂

¡¡OBRIU L' ULL!! ¡¡REGALO INCOMPRENSIBLE!!

LIQUIDACIO DE ¡TENORIOS!

Per la ímfima cantitat de 30 cèntims ¡¡¡30 céntims no mes!!! y mediant la presentació del número present, desde dissapte, día 5 del corrent mes, hasta la sortida del próxim número, entregarém un exemplar (96 planas paper extra y cubertas á dos colors) de la comedia en tres actes y en prosa titulada:

¡TENORIOS!

que, arreglada de lo *vaudeville «Le procés Veauradieux»*, de Delacour, tan discutida y comentada sigué, arran de son estreno, per tots los artistas y literats de Catalunya.

¡APROFITAR LA GANGA!

NOTAS IMPORTANTS. També podrán obtenir l' esmentat regalo los favoreixedors del popular setmanari *Lo Teatro Regional* á causa de certa combinació portada á terme per las Empresas d' abdós periódichs. ⁂ Cada número que 's presenti será degudament senyalat, á fí de que no puga servir mes que pera l' adquisició d' un sol exemplar de dita comedia.

Bismarck, qu' estava desconsoladíssim de la seva gran obessitat, se diu que está ja mes tranquil, puig lo seu cos que fa 22 anys pesava la friolera de 242 lliuras, en pesa no mes en la actualitat 202.

Vet aquí un home qu' está descontent de lo que molts desitjan: ser homes de pes.

⁂

Segons una revista, en la antigüetat se pagavan las obras d' art molt millor que en nostres días.

Zeuxis de Heráclea va cobrar pe 'ls frescos del palau de Pella 400 nimas, ó sigan uns vuyt mil duros ab moneda d' ara.

Arístides va fer pagar vint mil duros d' un cuadro á Mnason de Elathea.

Pámfilo de Sicione donava llisons de pintura cobrant anualment de cada deixepble sis mil pessetas, y Apeles va fer pagar cent vint mil pessetas per un retrato de Alejandro Magno.

¡Apa, ensaliveu modernistas, qu' aquestas noticias son per *deixá gris* á qualsevol!

⁂

La mort del tinent de caballería Sr. Ossorio, mutilat horriblement pe 'ls insurrectes, ha omplert d' indignació.

Feren servir d' asqué á duas guajiras pera conduhir al pobre oficial en lloch ahont poguessin assessinarlo impunement, semblantse en aixó als atracadors que 's valen d' un *ganxo* pera escurar las butxacas dels cándidos que pensant haver fet una conquista son ells los conquistats.

¿Y encare hi ha qui apoya semblants salvatjadas?...

⁂

Diuhen de Vich que mentres lo rector de Nostra Senyora del Coll estava ensenyant varis vestits de la verge de dit nom á un número regular de visitants, se va enfonzar lo sostre que aquets trepitjavan, cayent tots sense sufrir cap dany, lo que fou tingut per un miracle.

Mes miracle hauría sigut que no s' hagués enfonzat lo sostre.

Es la nostra opinió.

⁂

L' altre día va celebrarse un desafío entre un bolsista y un dependent de comers, que va resultar una verdadera *rifada*.

Los padrins, després d' haver tapat d' ulls als contendents, los hi posaren á las mans dos mánechs d' escombra, pensant potser que foran com aquell célebre mánech del qual en van sortir set balas.

¡Vaja, qu' un desafío aixi ni val la pena de que s' acabi al restaurant!

⁂

Segons noticias lo nostre Gobern comprará alguns acorasats que, construits en los arsenals inglesos per compte del Japó y Alemania, se negan á admetrels aquestas nacions per no estar conformes á lo tractat.

Aixó ja ho sabíam: Aqui 'ns quedém sempre lo que no volen los altres.

Y pagantho mes car, per *supuesto*.

¡Que 'n som de vius!

⁂

La setmana passada sigué conduhida al jutjat la mestresa d' una casa *non sancta*, que segons sembla donava tractes inhumans á las desgraciadas ab quin cos negociava.

De semblants atropellos y altres pitjors pot donarsen las gracias als que al reglamentar la prostitució han volgut legalisar lo ilegalisable.

⁂

Satisfet pot quedar l' «Orfeó Bilbaí» de la seva estada en nostra capital. La simpatía dels catalans per la terra éuskara, ha quedat ben demostrada, no menys que la gratitut dels nostres coristas, als qui tant feren per ells, en son recent viatje á Bilbao.

No 'ns toca á nosaltres ressenyar lo qu' ha fet l' «Orfeó» durant sa permanencia aqui, ni las demostracións d' entussiasme fraternal, que sa vinguda ha mogut.

Avants d' ahír marxaren á la seva terra—creyém que contents—y sols nos resta desitjarlos, moltas campanyas com la d' aquí.

Y de passada, diguin al poble de Bilbao, que pera satisfacció d' ells y nostra, á Barcelona no han trobat cap *Biskaitarra!*...

CORRESPONDENCIA

(Tancada lo día 23 de Setembre últim)

Un Miquel: Anirá l' logogrifo.—Enrich Clarassó: De vosté, alguna cosa.—Carriquiri: Y de vosté, casi tot.—Arnau S' Aulestina: Sento no poderlo servir. —Antonet del Corral: Publicarém «La venjansa de la Tana».—K. Gané: Es encare mes cotxino que 'l seu pseudónim.—Bdo. Jordana: La lletra es de sabi, pero la poesía, no.—Joan Soler: Casi tots.—Lluquet: Está molt bé.—Quimet Comcal: Es poch expontánea. —H Vilá: ¡Bravo!—C. Troy: Aceptat.—J. Bover: De vosté, algun travallet.—Pepito Llauné: Si, senyor, m' agrada; pero no n' hi ha prou ab una sola solució. Envihilas totas y l' hi publicaré.—J. Miralles: Anirá.

Lo que no 's menciona no serveix.

(Tancada lo día 30 del passat Septembre)

Un Beneit: Está bé.—F. Olivé F: Anirá l' intringulis.—Joseph Gorina Roca: Ho publicarém.—Emilio Suñé: Una. —Ramón Ramón: Gracias. Envihilas totas.—Sanch de Cargol: Tot.—P. P: Publicarém alguna cosa.—Antonet del Corral: Es massa llarga.—E. Torrent: Tenen poca novetat. —Un Arabe: Anirá un logogrifo.—Pere Puses: La xarada.—E. Pi Fani: Está bé.—Jaume Roig y Codormí: Gracias.—Pere Font: Anirá.

Lo que no 's menciona es infernal.

¿Diuhen que á una casada
no li escau aquet vestit?...
No 'm tinguin per descarada;
si vaig tan desabrigada
ja tinch permís del marit.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA-CARTA

Sr. Santiago Pons

CABRA

Estimat company: Vareig rebre ahir per ferro-carril lo *total* que 't demanava, á pesar d' haverhi, amich, algunas *primera-quarta*, sembla talment que surti de la botiga; mil gracias.

Lo dissapte passat vaig facturarte la *tercera primera* de quatre cargas y mirja.

Grans recorts á la *quarta primera*, Matilde, etc, etc., y tu disposa de ton amich y servidor

NITU DE TARRAGONA.

TRENCA-CAPS

A. RITA USINE

Vallearca.

Formar ab aqueixas lletras lo titul de una aplaudida ópera.

E. CLARASSÓ

CONVERSA-DOBLE

—Escolti, Ricardo: ¿Sabría dirme quin' hora es?

—Dispensi, que no tinch rellotje. ¿Sent? Ara tocan las...

—¿Quantas diu?

—Las que vosté ha dit.

—Pues si qu' es tart.

—¿Ahont va?

-Vaig á comprá un quintá de bacallá.

—¿En quin carrer lo comprá?

—Home si l' hi acabo d' anomená.

RAMON PALAT.

GEROGLIFICH

PULMONIA
QUE TTT
I
CATARRO
QUET MARIA, PEPA
SON II
VEROLA PENEDIS

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 369

Xarada.—*Cor—ba—ta.*

Cadena numérica.

R a p
A p i
P i a n o
N a p
O p e r a
R o n
A n t o n
O ll a
N a s

Problema.

74+9+5+2=90
106-9-5-2=90
1×9×5×2=90
8100:9:5:2=90
8281

Logogrifo numérich.—*Caldero.*

Geroglifich.—*Uu' unza setse duros.*

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
5, *Sant Ramón*, 5. — *BARCELONA*